

Fladderaars boven de beek



Wanneer je tussen eind mei en begin augustus langs De Reusel wandelt, kun je ze bijna niet missen. Ongedurig fladderen de blauw gekleurde mannetjes van de bosbeekjuffer over en langs de beek. Het lijf is staalblauw gekleurd en de vleugels zijn bijna helemaal donkerblauw. Af en toe zoeken de mannetjes even een rustplekje in de zon, om daarna weer verder te fladderen. Maar wat doelloos fladderen lijkt, is in feite heel doelgericht. De mannetjes verdedigen hun

territorium, jagen op prooien en proberen met vrouwtjes te paren. Die vrouwtjes zijn wat minder opvallend gekleurd: metallic groen met bruingroene vleugels. Ze gedragen zich ook een stuk minder opvallend. Het is de taak van de mannen om de vrouwtjes te vinden voor de paring en om daarna samen de eitjes in de beek af te zetten. De mannetjes kunnen wel twee maanden rond blijven fladderen, maar de vrouwtjes leven maar een week of twee. In de natuur is deze ongelijkheid tussen mannetjes en vrouwtjes geen uitzondering. Maar misschien is het ook helemaal niet leuk om twee maanden lang rond te moeten fladderen met als belangrijkste doel de voortplanting, hiervoor andere mannetjes te verjagen en uiteindelijk van uitputting te sterven. Gelukkig denken dieren niet in termen van leuk of fijn.

Eind vorige eeuw waren beekjuffers bijna verdwenen uit ons land. Het rechte trekken van beken en de watervervuiling hadden ervoor gezorgd dat hun leefgebied ongeschikt was geworden. De laatste 15 jaar is de situatie sterk verbeterd en neemt de bosbeekjuffer weer toe. Het zelfde geldt voor z'n familielid: de weidebeekjuffer. Zoals de naam al aangeeft leeft deze beekjuffer in beken die door meer open landschap stromen, zoals bijvoorbeeld weides en dus ook veel minder beschaduwd zijn.

De aanwezigheid van beekjuffers is een indicatie dat het water schoon is, de beek een grote variatie heeft in stroomsnelheid, diepte en begroeiing, en het aangrenzende landschap weinig is aangetast. Let op, want tussen de bosbeekjuffers boven De Reusel blijken ook enkele weidebeekjuffers te vliegen! Diens vleugels zijn maar voor een deel donkerblauw gekleurd. Beekjuffers zetten hun eitjes af op waterplanten. Als de eitjes uitkomen leeft de larve een, meestal twee jaar, in het water in de oevers tussen de bloot gespoelde wortels van bomen of tussen de waterplanten. Pas daarna vindt in mei die wonderbaarlijke metamorfose plaats waarbij de larve het water uit kruipt, de huid openbarst en zo'n schitterend gekleurde beekjuffer verschijnt. Het gefladder kan weer beginnen.